

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3757/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 17/05/2026 08:15:24

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 19 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Το Λείψανο (πλήν της Κάρας, η οποία έχει χαθεί) της Αγίας βρίσκεται αδιάφθορο στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών.

Ένας δάκτυλος της Αγίας βρίσκεται στην ομώνυμη Μονή Εκάλης Αττικής.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ὅρπηξ Ἀθηνῶν ἔστιν ἡ Φιλοθέη,
Ἐχθρὸν βαλοῦσα σταυροῦ τῆ πανοπλίας.

Ἡ Αγία Φιλοθέη γεννήθηκε το ἔτος 1522 μ.Χ. στην τουρκοκρατούμενη τότε Αθήνα. Οἱ ευσεβεῖς γονεῖς της ονομάζονταν Ἄγγελος και Συρίγα Μπενιζέλου. Ἡ μητέρα της ἦταν στείρα και απέκτησε την Αγία μετά από θερμή και συνεχῆ προσευχή.

Ὁ Κύριος που ικανοποιεῖ το θέλημα εκείνων που Τον σέβονται και Τον αγαπούν, ἀκούσε την δέησή της. Και πράγματι, μια ημέρα ἡ Συρίγα μπήκε κατά την συνήθειά της στο ναό της Θεοτόκου για να προσευχηθεῖ και από τον κόπο της έντονης και επίμονης προσευχῆς την πήρε για λίγο ο ὕπνος. Τότε ακριβῶς εἶδε ἕνα θαυμαστό ὄραμα. Ἐνα φως ισχυρό και λαμπρό βγήκε από την εικόνα της Θεομήτορος και εισήλθε στην κοιλιά της. Ἐτσι ξύπνησε αμέσως και ἔκρινε ὅτι το ὄραμα αὐτό σήμαινε στην ικανοποίηση του αιτήματός της. Ἐτσι κι ἔγινε. Ὑστερα από λίγο καιρό ἡ Συρίγα ἔμεινε ἔγκυος και ἔφερε στον κόσμο τὴ μονάκριβη θυγατέρα της.

Μαζί με την Χριστιανική ανατροφή, ἔδωσαν στην μοναχοκόρη τους και κάθε δυνατή, για την εποχή εκείνη, μόρφωση. Ἐτσι ἡ Ρηγούλα (ἢ Ρεβούλα, δηλαδή Παρασκευούλα), αὐτό ἦταν το ὄνομά της προτού γίνει μοναχή, ὅσο αὐξανε κατά την σωματική ηλικία, τόσο προέκοπτε και κατά την ψυχῆ, ὅπως λέει το συναξάρι της.

Σε ηλικία 14 χρονῶν, οἱ γονεῖς της την πάντρεψαν, παρά την θέλησή της, με ἕναν από τους ἄρχοντες της Αθήνας. Ἀργότερα, αφού πέθαναν οἱ γονεῖς και ο σύζυγός της, ἦρθε ἡ ὥρα να πραγματοποιήσῃ ἕνα μεγάλο πόθο της. Ἀφιερώνεται ἐξ ολοκλήρου στον Χριστό, γίνεται μοναχή και παίρνει το ὄνομα Φιλοθέη.

Κατ' ἀρχήν, ὕστερα από ἐντολή του Αγίου Ἀνδρέα του Πρωτόκλητου, τον οποίο εἶδε σε ὄραμα, οικοδόμησε ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι με αρκετά κελιά, στο οποίο και ἔδωσε το ὄνομα του Αγίου για να τον τιμήσει. Στο μοναστήρι πρόσθεσε και ἄλλα αναγκαῖα οικοδομήματα και ἐκτάσεις και το προικοδότησε με μετόχια και υποστατικά, που ὑπερεπαρκούσαν για τὴ διατροφή και συντήρηση των μοναζουσῶν.

Το μοναστήρι αὐτό του Αγίου Ἀνδρέα σωζόταν στην Αθήνα, με τὴ Χάρη του Θεοῦ, ἐπὶ πολλά ἔτη μετά την κοίμηση της Αγίας και ἦταν πλουτισμένο, ὄχι μόνο με υποστατικά και διάφορα μετόχια, ἀλλά και με πολυειδῆ χρυσοῦφанта ιερατικά ἄμφια και σκεύη, ἀπαραίτητα για τις ετήσιες ιερές τελετές και ἀγρυπνίες. Προπαντός ὁμως το μοναστήρι σεμνυνόταν και ἐγκαλλωπιζόταν με το θησαυρό του τιμίου και αγίου λειψάνου της Αγίας, το οποίο ἦταν ἀποθησαυρισμένο και ἀποτεθειμένο στο δεξιό μέρος του Ἱεροῦ Βήματος, ὅπου και το ἀσπάζονταν με εὐλάβεια ὅλοι οἱ Χριστιανοί. Το τίμιο λείψανο της Αγίας σκορπούσε εὐωδία, γεγονός που ἀποτελοῦσε ἐμφανῆ μαρτυρία και ἀπόδειξη της αγιότητας αὐτῆς.

Το παράδειγμά της, λοιπόν, να ἀφιερωθεῖ στον Χριστό, το ἀκολουθοῦν και ἄλλες νέες. Σε λίγο διάστημα, ἡ μονή ἔφθασε να ἔχει διακόσιες ἀδελφές. Ἡ μονή της Οσίας Φιλοθέης γίνεται πραγματικό λιμάνι. Εκεί βρίσκουν προστασία ὅλοι οἱ ταλαιπωρημένοι ἀπὸ την σκλαβιά. Εκεί οἱ ἀρρωστοὶ βρίσκουν θεραπεία, οἱ πεινασμένοι τροφή, οἱ γέροντες στήριγμα και τα ὀρφανά στοργή.

Η Οσία, παρά τις αντιδράσεις των Τούρκων, οικοδομεί διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα, νοσηλευτήρια, ορφανοτροφεία, «σχολεῖα διὰ τοὺς παῖδας τῶν Ἀθηναίων, διὰ ν' ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων των». Πρωτοστατεῖ σε ὅλα αυτά τα ἔργα ἡ ηγουμένη Φιλοθέη. Διδάσκει με τα λόγια και με τη ζωὴ της. Στηρίζει τους πονεμένους σκλάβους με την προσευχὴ της. Ιδιαίτερες εἶναι οἱ φροντίδες της για να σώσει ἀπὸ τον εξισλαμισμό ἢ τὴν αρπαγὴ των Τούρκων τις νέες Ἑλληνίδες. Το ἔργο της, κατὰ βάση εθνικὸ και θρησκευτικὸ, ξεπέρασε τα ὅρια της Ἀθήνας και ἐγένε γνωστὸ σε ὅλη τὴν Ελλάδα. Αδιαφιλονίκητη ιστορικὴ επιβεβαίωση για το ἔργο αὐτὸ παρέχει ἡ ἀλληλογραφία της Φιλοθέης με τὴ Γερουσία της Βενετίας (1583 μ.Χ.), ἀπὸ τὴν ὁποία ζητούσε οικονομικὴ βοήθεια.

Ἡ ὅλη ὁμως δράση της Ἁγίας Φιλοθέης εξαγρίωσε κάποτε τους Τούρκους. Κάποια στιγμή τὴν συλλαμβάνουν και ἐκείνη με πνευματικὴ ἀνδρεία ομολογεί: «Ἐγὼ διψῶ να υπομείνω διάφορα εἶδη βασανιστηρίων για το ὄνομα του Χριστοῦ, τον ὁποῖο λατρεύω και προσκυνῶ με ὅλη μου τὴν ψυχὴ και τὴν καρδιά, ως Θεὸ ἀληθινὸ και ἄνθρωπο τέλειο και θα σας χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη αν μπορεῖτε μια ὥρα πρωτύτερα να με στείλετε προς Αὐτόν με το στεφάνι του μαρτυρίου». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ηρωικὴ αὐτὴ ἀπάντηση προς τους κατακτητὲς, ὅλοι πίστευαν ὅτι ἡ πανευτυχὴς και φερώνυμη Φιλοθέη ἐντὸς ὀλίγου θα ετελειούτο διὰ του μαρτυρικοῦ θανάτου. Ὅμως, κατὰ θεῖα βούληση, τὴν τελευταία σχεδόν στιγμή πρόφθασαν κάποιοι Χριστιανοὶ και καταπράυναν τον ηγεμόνα με διάφορους τρόπους. Ἐτσι πέτυχαν να ἐλευθερώσουν τὴν Ἁγία.

Ἀφεθείσα πλέον ἐλεύθερη, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἐπέστρεψε ἀναίμακτη στο μοναστήρι της, ὅπως ἐπὶ Μεγάλου Κωνσταντίνου ὁ μυροβλύτης Νικόλαος και πολλοὺς αἰῶνες ἀργότερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμάς. Φρόντιζε δε, ὄχι μόνο για τὴ σωτηρία της δικῆς της ψυχῆς ἀλλὰ και των ἄλλων, ἀφοῦ τους μεν ἐνάρετους τους στερέωνε στην ἀρετὴ, τους δε ἀμαρτωλοὺς τους βελτίωνε ἠθικά και τους οδηγούσε στη μετάνοια. Και ἀποκλειστικά για το σκοπὸ αὐτὸ πέρασε στη νήσο Τζια (Κέα), ὅπου προ πολλοῦ εἶχε οικοδομήσει μετόχι, για να ἀποστέλλει ἐκεῖ τις μοναχές ἐκείνες που φοβούνταν για διάφορους λόγους να διαμένουν στην Ἀθήνα. Στην Τζια ἐμείνε ἀρκετὸ χρόνο και κατήχησε θεαρέστως τις ἀσκούμενες ἀδελφές στην ἀκριβὴ τήρηση των κανόνων της μοναστικῆς ζωῆς. Μόλις τελείωσε το ἔργο της ἐκεῖ, ἐπέστρεψε και πάλι στην Ἀθήνα.

Ἐτσι λοιπόν, ἡ Ἁγία Φιλοθέη, ἀφοῦ ἐφθασε στην τελειότητα και στην πράξη και στην θεωρία, ἀξιώθηκε ἀπὸ τον Θεὸ να ἐπιτελεῖ θαύματα, ἀπὸ τα ὁποῖα, προς ἀπόδειξη του θαυματουργικοῦ της χαρίσματος, θα μνημονεύσουμε ἕνα μόνο, το ἀκόλουθο: Ζούσε στην ἐποχὴ της ἑνας νέος, ποιμένας προβάτων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ πολὺ μικρὸς εἶχε συνηθίσει στις κλεψιές και στις ραδιουργίες. Ὁ νέος αὐτός, κατὰ παραχώρηση του Θεοῦ, κυριεύθηκε ἀπὸ τον Σατανά. Ἐξ αἰτίας τούτου περιφερόταν στα βουνά και στις σπηλιές γυμνὸς και τετραχλισμένος, θέαμα ὄντως ἐλεεινὸ. Πολλές φορές, ὅταν συνερχόταν ἀπὸ τὴν τρέλα, στην ὁποία τον εἶχε οδηγήσει ὁ Σατανάς, σύχναζε στα γύρω μοναστήρια για να βρεῖ θεραπεία στην ἀσθένειά του. Δεν μπορούσε ὁμως να πετύχει τίποτε. Κάποιοι, που τον ευσπλαχνίστηκαν, τον οδήγησαν στην Ἁγία Φιλοθέη ἡ ὁποία, ὕστερα ἀπὸ πολὺ και ἐκτενὴ προσευχὴ τον λύτρωσε ἀπὸ ἐκείνη τὴ διαβολικὴ μάστιγα. Ἐπειτα, ἀφοῦ το νουθέτησε ἀρκετά, τον εἰσήγαγε και στην τάξη των μοναχῶν. Και ἔτσι ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐκάρη μοναχός, πέρασε το ὑπόλοιπο της ζωῆς του με μετάνοια και ἀσκησι, θαυματοζόμενος ἀπ' ὅλους.

Μάταια οι Τούρκοι προσπαθούν να ανακόψουν την δράση της. Όσπου μια νύχτα, στις 2 Οκτωβρίου του έτους 1588 μ.Χ., πήγαν στο μονύδριο που είχαν οικοδομήσει στα Πατήσια (έτυχε τότε να εορτάζεται η μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του Αρεοπαγίτου και η Αγία μαζί με τις άλλες αδελφές βρίσκονταν στον ιερό ναό επιτελώντας ολονύκτια αγρυπνία) και πέντε από αυτούς ανέβηκαν στον εξωτερικό τοίχο και πήδησαν μέσα στην αυλή. Στην συνέχεια εισέβαλαν στο ναό, όπου άρπαξαν την Αγία και την μαστίγωσαν με μανία και βαναυσότητα και την εγκαταλείπουν ημιθανή έξω από τη μονή της.

Έξω από το ναό, στα δεξιά της εισόδου του, σώζεται η κολώνα, όπου η Φιλοθέη δέθηκε και μαστιγώθηκε. Οι μοναχές της την μετέφεραν στην κρύπτη της στην Καλογρέζα. Εκεί η Φιλοθέη υποκύπτει στα τραύματά της στις 19 Φεβρουαρίου 1589 μ.Χ.

Είκοσι ημέρες μετά από την κοίμηση της Αγίας, ο τάφος της ευωδίαζε. Ακόμη, όταν μετά από ένα έτος έγινε η ανακομιδή, το τίμιο λείψανό της βρέθηκε σώο και ακέραιο. Επιπλέον ήταν γεμάτο με ευωδιαστό μύρο, τρανή και λαμπρή απόδειξη της θεάρεστης και ενάρετης πολιτείας της, προς δόξα και αίνο του Θεού και καύχημα της πίστεώς μας. Το ιερό λείψανό της βρίσκεται σήμερα στον Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών. Στο μνήμα της απάνω βρεθήκανε γραμμένα τούτα τα λόγια: «Φιλοθέης υπό σήμα τόδ' αγνής κεύθει σώμα, ψυχὴν δ' εν μακάρων θήκετο Υψιμέδων».

Η Φιλοθέη ανακηρύχθηκε αγία επί Οικουμενικού Πατριάρχου Ματθαίου Β' (1595 - 1600 μ.Χ.). Ο Νεόφυτος ο μητροπολίτης Αθηνών, αφού εξήτασε και ερεύνησε τα κατά τον βίον και το μαρτύριον της οσίας, σύνταξε αναφορά στο Πατριαρχείο μαζί με τους επισκόπους Κορίνθου και Θηβών και με τους προκρίτους της Αθήνας για να τάξει την οσία Φιλοθέη στους χορούς των αγίων. Σ' αυτό το συνοδικό έγγραφο είναι γραμμένα και τούτα: «Επειδή εδηλώθη ασφαλώς ότι το θειότατον σώμα της οσιωτάτης Φιλοθέης ευωδίας πεπληρωμένον εστί και μύρον διηνεκώς εκχέεται, αλλά και τοις προσιούσι τε ασθενέσι τε και θεραπείας δεομένοις την ίασιν δίδωσι... τούτου χάριν έδοξε ημίν τε και πάση τη ιερά Συνόδω των καθευρεθέντων ενταύθα αρχιερέων συγγραφήναι και ταύτην εν τω χωρώ των οσίων και αγίων γυναικών, ώστε κατ' έτος τιμάσθαι και πανηγυρίζεσθαι». Την Ακολουθία της την έγραψε κάποιος σοφός και ευλαβής άνθρωπος που ονομαζόταν Ιέραξ. Ανάμεσα στα ωραία εγκώμια είναι και τούτο: «Δαυΐδ γαρ το πράον έσχες και Σολομώντος, σεμνή, την σοφίαν, Σαμψών την ανδρείαν, και Αβραάμ το φιλόξενον, υπομονήν τε Ιώβ, του Προδρόμου δε θείαν άσκησιν...».

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὅσιων τὴν ἔλλαμψιν, εἰσδεδεγμένη σεμνή, τὴν πάλιν ἐφαίδρυνας, τῶν Ἀθηναίων τὴ σῆ, ἀσκήσει καὶ χάριτι, σὺ γὰρ ἐν εὐποιίαις, διαλάμπουσα Μητέρα, ἤθλησας δι' ἀγάπην, εὐσεβῶς τοῦ πλησίον διὸ σὲ ὦ Φιλοθέη, Χριστὸς ἐδόξασε.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηνῶν τῶν κλειῶν τε νῦν καὶ πάλαι τὸ βλάστημα καὶ τῶν χθὲς καὶ πρώην ὁσίων τὸ ἀρίζηλον καύχημα τιμήσωμεν ἐν ὕμνοις οἱ πιστοί, ὅσιαν Φιλοθέην εὐλαβῶς ὅτι τὸν Χριστὸν εὐτόνως πάντων τῶν γενητῶν ἀντήλλαξεν. Ἐχουσα οὖν συμπρεσβευτὴν τὸν παμμέγαν Διονύσιον, σῶζε τοὺς προσκυνούντας, εὐσεβῶς τὸ πάνσεπτον σκῆνος σου.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἀθηναίων ἡ πόλις ἡ περιώνυμος Φιλοθέην τιμᾷ τὴν ὀσιομάρτυρα καὶ ἀσπάζεται αὐτῆς τὸ θεῖον λείψανον, ὅτι ἐβίωσε σεμνῶς καὶ μετέλλαξε τὸ ζῆν ἀθλήσει καὶ μαρτυρίῳ, καὶ πρεσβεύει πρὸς τὸν Σωτῆρα, διδόναι πᾶσι τὸ θεῖον ἔλεος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

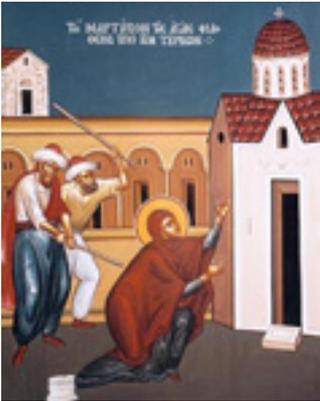
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία -
Ησυχαστήριο «Παναγία των
Βρυούλων»

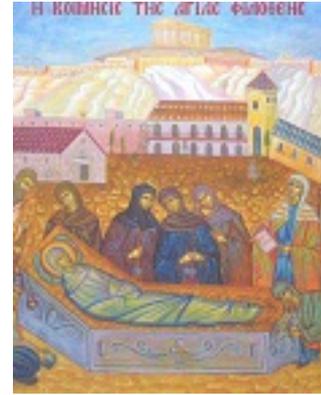
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

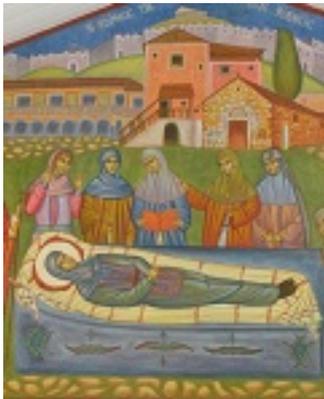
Αγία Φιλοθέη η Αθηναία

Η Αγία Φιλοθέη διδάσκει τις Ελληνίδες

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η κοίμηση της Αγίας Φιλοθέης - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Η ασημένια λειψανοθήκη της Αγίας Φιλοθέης (Μητροπολιτικός Ναός - Αθήνα)

Το εξώφυλλο της έκδοσης της πρώτης ακολουθίας της Αγίας, Βενετία 1775 μ.Χ.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Σύναξις των εν Αθήναις Αγίων](#)
- [Σύναξη των Αγίων Νεομαρτύρων των μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως μαρτυρησάντων](#)